

Kdo místo Leyna

 litterate.cz/kdo-misto-leyna

Vidlák

11 srpna, 2023

Přátelé, za necelý rok nás čekají eurovolby. Tedy volby do evropského parlamentu. ODS už v Praze vystrčila první billboardy se Sašou Vondrou, takže je pomalu čas, začít o nich mluvit. Považuji tyto volby za čtvrtfinále pro všechna nová uskupení, která chtějí zasáhnout do politiky u nás. Eurovolby mají tradičně nízkou účast a celá republika je jeden volební obvod. Pro získání europoslance je zapotřebí cca 150 tisíc hlasů, což není nereálné i pro malé strany. Andreji Babišovi minule stačilo cca 700 tisíc hlasů na získání osmi europoslanců.

O tento text jsem požádal Martin Kunšteka. On je v obraze a uvede do problematiky. Text je velmi velmi dlouhý. Inu, Evropa má hodně států a Evropská unie je velký moloch. Zestručnit to už nešlo. Ale získaný přehled za to stojí. Tímto Martina Kunšteka i jeho manželku vítám mezi autory Litterate. Budou se tu vyskytovat častěji.

Martine, je to Vaše:

V poslední době mi vrtá hlavou, kdo za rok papalášům v Evropské radě zbude, aby stál v čele eurokomisařů? Uršula von der Leyenová zřejmě druhý mandát nedostane. Letos ji kvůli miliardové šmelině s COVID vakcínami začal vyšetřovat unijní „federální prokurátor“ – oficiálně nazývaný Úřad evropského veřejného žalobce. Dokud její zadek sedí v křesle šéfky Evropské komise, nemusí se ho obávat. Funkce člena Komise je vybavena absolutní trestní imunitou. Eurokomisaře nelze na území Unie ani zadržet, natož zatknout a soudit. Ani kdyby jej policejní orgán přímo přichytil při páchání vraždy.

Diplomatickou imunitou jsou komisaři vybaveni už od dob Evropského společenství uhlí a oceli, prvního předchůdce dnešní EU. Původní zakládací smlouva odkazovala přímo na Vídeňskou

konvenci i diplomatických vztazích. Dnes je imunita zakotvena ve Smlouvě o EU a o fungování EU (SFEU), která u eurokomisařů nestanoví žádný proces, jimž by mohli být vydáni k trestnímu stíhání. Na rozdíl od europoslanců, o jejichž vydání ke stíhání jejich kolegové hlasují téměř na každém plénu. SFEU připouští pouze jedinou možnost, jak trestně stíhat člena Komise, a to tak, že dotyčný ve funkci skončí. Pokud sám neodstoupí, existují už jen dvě možnosti. Europoslanci mohou 2/3 hlasů odvolat celou Komisi. Doposud se k tomu odvážili pouze jednou, krátce poté, kdyby jim byla tato pravomoc přiznána změnou Smlouvy o zřízení Evropských společenství. Po masivních rozkrádačkách rozpočtu ES, které stejně jako důkazy o korupci komisařů zveřejnil jeden z bruselských zaměstnanců – úředníků, byla odvolána Komise vedená Lucemburčanem Jacquesem Santerem. Ve vězení ale neskončil žádný z komisařů. Whistleblower byl naopak přeložen do „oddělení pro výrobu formulářů“.

Europoslanci na letošním červencovém plénu projednali zprávu zvláštního vyšetřovacího výboru, který mapoval smlouvy a toky eur z rozpočtu EU. Ve více než šesti stech bodech popsali různé druhy zlodějin, k nimž docházelo při nákupu vakcín a šmelení se zdravotnickými ochrannými prostředky. Potřebných 71 poslanců, kteří jsou nutní k vyvolání hlasování o vyslovení nedůvěry Komisi, návrh nepředložilo. Takže Ursula už poslední rok asi nějak doklepe.

Řada z Vás se možná ptá, proč si nyní lámat hlavu s něčím, co bude až za rok. K otázce, kterou jsem položil v titulku, existuje ještě jeden důvod. Jsou jím trendy ve změnách vládního uspořádání v členských státech EU. A právě na ně bych Vás tímto článkem chtěl upozornit. Grýndýl a zpackané protiruské sankce vyvolal v členských státech tak silný zpětný ráz, že unioskeptici a odpůrci Zeleného údělu během série voleb a pádů vlád během roku získali v Radě ministrů společně blokační menšinu.

Předsedu Evropské komise, na rozdíl od řadových komisařů, nominuje Evropská rada. To je orgán, v němž zasedají předsedové vlád členských států a francouzský prezident. Teoreticky by se jednání mohli účastnit i ostatní prezidenti nebo monarchové. V praxi se s výjimkou francouzského prezidenta ostatní hlavy států účastní pouze tehdy, pokud jejich země právě na půl roku Radě předsedá. Tehdy pronesou zahajovací řeč a popřejí dobrou chuť všem účastníkům slavnostní večeře.

Podle SFEU Evropská rada rozhoduje jednomyslně. Jakýkoli návrh na nástupce současné šéfky Komise může Emmanuel Macron nebo kterýkoli premiér vetovat. Aby se osoba, navržená Evropskou radou, mohla ujmout funkce předsedy Komise, musí poté ještě získat důvěru většiny poslanců europarlamentu.

Volby do Evropského parlamentu budou příští rok v červnu. Svým hlasem budete moci spolurozhodovat o tom, kdo za ČR zasedne ve skleněné věži ve Štrasburku, kde europoslanci budou hlasovat o důvěře nejen v osobu budoucího šéfa Evropské komise, ale ve výborech i o jednotlivých komisařích. Trendy, které popíšu v tomto článku by Vám mohly být malou nápovědou, jestli má smysl jít hlasovat.

Kromě pravidel psaných ve smlouvách v Bruselu platí řada nepsaných, ale tradičně dodržovaných procedur. Psané je pravidlo, že nikdo nemůže být členem Komise více než dvakrát. Mezi nepsané patří, že s výjimkou situace, kdy jedna osoba předsedá Komise dvakrát, nebývá po předsedovi Komise z lidnatého státu šéfem unijní exekutivy žádný zástupce země s početnou populací. Němka von der Leyenová zřejmě nedostane šanci na pokračování. Pokud by to bylo možné, vsadil bych si v sázkové kanceláři, že její pokračování by vetoval Viktor Orbán, premiér Maďarska, jemuž Komise protiprávně zadržuje peníze z Fondu obnovy. V posledním roce ale původně dvojčlenný maďarsko-polský rebelský blok doplnili nové vlády dalších zemích.

V Itálii se do vlády vrátila strana Lega (původně Liga severu) Mattea Salviniho, pro níž většina europoslanců nemá jiné označení než hanlivé – typu neofašisti, extrémní pravice apod. Salvini je ve vládě spolu s partají nedávno zesnulého bývalého italského premiéra Silvia Berlusconiho, který nikdy nebyl miláčkem Bruselu. A premiérku jim dělá Giorgia Meloniová ze strany Bratří Itálie (Fratelli), což původně byla radiálněji protibruselská část Legy.

Silvio Berlusconi, který letos v červnu zemřel během výkonu europoslaneckého mandátu, byl něco jako větší italský Babiš. Jako vlastník obří nadnárodní potravinářské korporace Parmalat byl opakovaně napadán pro střet zájmů v době, kdy byl italským premiérem. Z Bruselu na jeho adresu zněla kritika, že by neměl být premiérem, když vlastní v Itálii televizi. Přesto byl celkem třikrát předsedou italské vlády. Z premiérského křesla byl dvakrát odstraněn vyšetřujícími soudci (plní některé úkoly jako čeští státní zástupci). Před soudem ho obžalovali z daňových úniků, spolupráce s mafií a z pohlavního styku s nezletilou sedmnáctiletou zpěvačkou původem z Maroka. Za daňové úniky byl sice odsouzen, ale do vězení nikdy nešel. Jako vlastník fotbalového klubu AC Milán a autor i realizátor nápadu na přeměnu fotbalového poháru mistrů evropských zemí v Ligu mistrů, byl u Italů velmi populární i přes nesčetné skandály. Během probíhajícího trestního soudu byl opětovně zvolen do parlamentu, kde se mu podařilo se mu během jednání o zákonech k několika z nich přilepit ustanovení, která zajistila, že nemusel do vězení nastoupit. Berlusconi se soudci bojoval mnoho let. A stejně jako kličkoval kvůli svému podnikání před trestními paragrafy postupoval i vůči Bruselu. Hodně kritizoval a občas do něčeho „hodil vidle“. Většinou hrozbu veta vyměnil za něco, co potřeboval pro své firmy a občas i pro Itálii.

Jedním z Berlusconiho koaličních partnerů byla ještě pod názvem Liga severu strana, kterou od roku 2013 vede Salvini. Během vlády Romana Prodiho – bývalého předsedy Komise, který Berlusconiho porazil ve volbách, a hlavně během úřednických vlád bývalého

eurokomisaře pro hospodářskou soutěž Maria Montiho, převzal roli hlavního kritika Bruselu. V roce 2018 stranu přejmenovanou na Lega přivedl k vítězství ve volbách a stal se ministrem vnitra. Po roce ve funkci se italskému prezidentu Sergio Mattarellovi podařilo dostat protibruselského rebela intrikou z křesla ministra vnitra a Legu z vlády. Zbytková vláda premiéra Gisepepe Conteho, která se opírala o hlasy italské odnože Žlutých hvězd – strany 5 hvězd a několik přeběhlíků, se udržela u moci jen rok. Už loni byl Salvini zproštěn viny v případě zneužití pravomoci úřední osoby a nabádání k zabití, z nichž vyšetřující soudce bývalého ministra obžaloval kvůli příkazu Pobřežní stráž bránit v přistání lodím neziskovek pašujícím migranty. Zástupci Legy se po dvou letech v opozici loni vrátili do vládních křesel v roli „přihlížečů“ v úřednické vládě.

I když jsou obě italské vlastenecké strany mejnstrýmem mnoho let označovány za neofašistické či v lepším případě extrémistické, po letošních volbách už s Bratříky v Římě vládnou plnohodnotně.

Nebožtík Berlusconi, Salvini i Meloniová mohou sloužit jako názorná ukázka pravdivosti Vidláková pravidla, že je sice možné různými intrikami mocných loutkovodičů za politickou scénou dočasně odstavit od moci populárního politika, ale že výsledkem může být nástup někoho ještě ostřejšího. A v tomto článku uvedu i další příklady.

Nová italská protibruselská vláda za rok dostane svého komisaře. Bruselskému panoptiku však šéfovat nebude. Oficiálně proto, že Itálie je v trojici nejlidnatějších zemí s nejvyšším počtem hlasů v Radě.

Ze stejného důvodu se předsedou Komise nestane Emmanuel Macron a zřejmě ani nikdo, koho on do Komise vyšle. Ještě loni dokázal v druhém kole prezidentských voleb porazit protibruselskou šéfku Národního sdružení (RN) Marine Le Penovou. Bydlení v prezidentském paláci si tak zajistil na dalších 5 let. O několik měsíců později již jeho strana v parlamentních volbách ztratila většinu.

Macron nechal i ministerských funkcích vládu, která úřadovala před volbami a již přes rok pracuje v pozici úřednické vlády bez podpory Národního shromáždění. Do civilu Macronem dosazení ministři zatím neodešli proto, že se skupiny poslanců za pravicově protibruselské Národní sdružení – vedené Marine Le Penovou, a levicově protivládní blok NUPES Jeana-Luca Mélenchona nedohodli, jestli společně odhlasovat odvolání vlády podle návrhu vlastenecké nebo levicové opozice.

Macronovští poslanci se v Evropském parlamentu chovají podobně jako jejich prezident. Občas mají trochu odvážnější řeči. Při hlasováních, která jsou považována za politická, obvykle pomohou Komisi s prosazováním grýndýlovin. Z frakce RENEW, které početně dominují Macronovi lidé, a v níž působí i europoslanci za Babišovo ANO, se občas odloupne část hlasů, která pomůže zablokovat jednotlivé pro průmysl i zemědělství nebezpečné návrhy. Jako příklad lze uvést hlasování o zákazu konzervačních solí používaných k výrobě uzenin na červencovém plénu EP. Část RENEW se přidala k opoziční frakci ID, založenou Salviniho Legou a Le Penové FN (za ČR poslanci za SPD), a spolu s velkou částí lidovců a konzervativců, jimž dominuje polská vládní PiS, v hlasování „zamázli“ návrh, který by znamenal okamžité ukončení výroby salámů a klobás. Den poté Macronovci umožnili schválit směrnici o obnově přírody, podle níž by musely být zbourány jihočeské rybníky budované Jakubem Krčínem z Jelčan a zpět na bažiny přeměněny i pole na Znojemsku. Tedy pokud ten paskvil schválí i Rada ministrů, což nyní už nyní zdaleka není jisté.

V Radě ministrů, v níž se v mnoha případech hlasuje kvalifikovanou většinou, měli grýndýlisté ještě loni pohodlnou většinu. Donedávna si ji udrželi i díky tomu, že v Německu vládne koalice sociálních demokratů (SPD), Zelených a Svobodných (FDP). Mejnstrýmem původně favorizovaní Zelení nejenže nevyhráli volby, ale v počtu získaných poslaneckých křesel je předešly obě strany předešlé vládnoucí velké koalice SPD a lidoveckých CDU/CSU. Bývalý ministr

financí a dnešní kancléř Olaf Scholz dal Zeleným přednost, protože jeho tehdejší lidovecký protějšek trval na kancléřském křesle i přesto, že „křesťané“ získali o procento hlasů méně než socialisté. Krátce po ustavení „semaforové“ koalice, jak je německé vládě přezdíváno, byl novým šéfem CDU zvolen Friedrich Merz. Veřejně se sice prezentuje jako stoupenec jaderných elektráren a odpůrce větrníků a fotovoltaik. V průzkumech veřejného mínění jím vedená CDU/CSU vede. Protože však Merz současně několikrát řekl, že by chtěl vládnout se Zelenými a podporuje protiruské sankce, nelze se příliš divit, že s odstupem pouhého 1% je druhou nejpopulárnější německou stranou protibruselská Alternativa pro Německo. Řady europoslanců za AfD po volbách příští rok oproti dnešku početně posílí. Příští europarlament bude s velkou pravděpodobností hodně jiný než ten současný, který grýndýloviny rád a ochotně schvaluje.

V Radě ministrů získali odpůrci Zeleného údělu na blokační minoritu už v posledních týdnech. Po 13 letech v červenci skončil v politice dnes již bývalý holandský premiér Mark Rutte. Svou „zelenou“ politikou ničil velkou část holandských zemědělců. Přestože má Holandsko nedotěžené zásoby zemního plynu v pobřežním šelfu severního moře Rutte odmítl povolit jejich dočerpání. Prý by to poškozovalo životní prostředí. Ve skutečnosti tento bývalý bankéř obětoval zemědělce a jejich skleníky ve prospěch spekulantů na komoditních burzách. Další ránu zasadil holandským chovatelům dobytka, když jeho vláda prosadila zákon o snížení počtu chovaných krav. Prý proto, že krávy prdí, čímž škodí klimatu. I mezi holandskými europoslanci se potichu hovoří o tom, že za tím byl zájem spekulantů s půdou a firem, které z jižní Ameriky dovážejí nejen maso.

Výsledkem bezohledného prosazování grýndýlovin je nejen pád holandské vlády a předčasné volby. Z unijní exekutivy během srpna odejde hlavní architekt Zeleného údělu, holandský místopředseda Komise Frans Timmermans, který hodlá vést do předčasných parlamentních voleb kandidátku socialistů. Jeho vyzyvatelem bude

poprvé v historii strana, kterou si postavili zemědělci. Jejím programem je ukončení klimatického šílenství, které ničí nejen jejich živobytí. Pokud se holandsští sedláci dostanou letos do národního parlamentu, můžeme je očekávat za rok i v tom evropském.

Timmermans potřeby členem Komise být nemůže. Přesto stojí za to sledovat, kam se v holandských předčasných volbách obrátí voliči a jak uspějí kandidující „vidláci“. I proto, že jejich potenciální úspěch by snižoval riziko, že se v Komisi za tuto „placatou“ zemi objeví nějaký podobný fanatik jako Rutte nebo Timmermans.

Z malých zemí s menším počtem obyvatel, které by měly být na řadě při nominaci šéfa Komise, si můžeme rovnou škrtnout Lucembursko. Minule komisařům velel opilec Jean-Claude Juncker, který byl předtím lucemburským premiérem.

Před ním byl předsedou Portugalec José Manuel Barroso. Portugalsko určitě bude mít eurokomisaře, stejně jako všechny ostatní země. Téměř určitě však Portugalec nebude předsedou Komise. V zemi vládne od roku 2015 socialistická vláda premiéra Antonia Costy. Do loňska vládli s tichou podporou komunistů. Po předčasných volbách mají socialisté odmítající rozpočtové škrty jednobarevný kabinet. Komunistům se nevyplatilo levicovou vládou podtrhnout při hlasování o rozpočtu. V předčasných volbách socialisté získali absolutní většinu a nyní vládnou sami. V rámci EU jde o něco jako bílou vránu. Většina europoslanců socialistické frakce v EP hlasuje podobně jako kdysi ve vládě a v ve Sněmovně bývalý premiér a ministr financí Bohuslav Sobotka (ČSSD). Portugalci se občas při hlasování trhnou.

Kromě Portugalska a Německa vládli socialisté z celé EU už jen ve Španělsku. V Německu a Španělsku jde o odrůdy sociálně demokracie, které jsou kamarády velkých nadnárodních korporací. Pokud by mělo být porušeno nepsané bruselské pravidlo, podle něž mají po zástupci početného národa funkci šéfa eurokratů menší země, považoval bych za horkého favorita dosluhujícího

španělského premiéra Pedra Sáncheze. Bloger Petr Vlk jej s odkazem na španělský tisk ve své analýze předčasných voleb označil za „leštiče bruselských klik“. V Radě jeho ministři hlasují i pro nejšílenější klimatické nápady Komise. Stejně většina jako španělských socialistických europoslanců. Ve vnitrostátní praxi však Sanchez na rozdíl od Rutteho není takový přísluhovač obchodníků s emisními povolenkami. Sanchez nenařídil hromadné vybíjení prasat v obřích španělských vepřínech. Ani likvidaci mnoha tisíc hektarů fóliovníků. Takže v hytlermarketech v ČR sice ubylo holandských rajčat, nahradila je však španělská, nikoli česká. Protože španělští zemědělci mají třikrát větší dotace než čeští a mohou jít s cenou mnohem níže. V chladících pultech maloobchodních prodejen je kvůli protizemědělské politice Fialové vlády pořád méně českého vepřového. A přibývá to španělské.

I to z nemalé části přispělo k patovému výsledku španělských předčasných voleb.

Španělsko nyní předsedá Radě, ale jen Bůh ví, kdy bude mít vládu. Možná, že bude velká koalice. Třeba pokud by vítězní španělští lidovci nabídli, že dosavadního premiéra Sáncheze, jehož strana skončila druhá, za rok „vykopnou“ výše – do Bruselu. Jako se to po prohraných eurovolbách v roce 2004 podařilo bývalému českému premiérovi Vladimíru Špidlovi (ČSSD). Nastat současná situace až za rok, považoval bych Sáncheze za nejžhavějšího kandidáta na šéfa Komise.

Vyloučený není ani návrat Sáncheze do premiérského křesla. Alespoň na několik týdnů či měsíců. Nepravděpodobné nejsou ani další volby.

Španělská ústava předepisuje pouze 2 pokusy o sestavení vlády. Král již oznámil, že první pokus dá předsedovi vítězných lidovců Alberto Núñezi Feijóvi. Pokud chce vládnout, musel by získat nadpoloviční většinu všech hlasů. Což se bez dohody s poslanci za baskické a katalánské separatistické strany nemůže podařit. Ani s

protibruselskou stranou Vox, která je mejnstrýmem označována za „populisty“, nemají lidovci absolutní většinu. Jenže Španělsko je tak vzornou evropskou demokracií, že část zvolených separatistů z Katalánska a Baskicka sedí ve vězení jako odsouzení teroristé. Další jsou v exilu na útěku jako odsouzení v nepřítomnosti. Ne že by stíhaní poslanci někde odpalovali bomby, nebo stříleli do civilistů či policistů. Ty doby jsou dávno pryč. Katalánci prostě jen organizovali a hlasovali v referendu o vyhlášení samostatnosti. Baskové o něm agitovali.

Nejvýmluvnější svědectvím o „prohloubené demokracii“ (bruselský termín), jsou trvale prázdná křesla španělských poslanců, zvolených v roce 2019 do EP za separatistické strany. Lidé je zvolili, ale hlasovat nemohou. Španělské ministerstvo vnitra jim nedalo potvrzení o zvolení. I přes opakované výzvy různých skupin poslanců vedení EP odmítlo intervenovat za zvolené poslance, jimž je bráněno v ve výkonu mandátu.

Na rozdíl od Maďarska a Polska, za něž v EP zasedají VŠICHNI vládní i opoziční poslanci, Španělsko nečelí sankční proceduře, v níž by mu mohlo být zbaveno hlasovacích práv, ani mu Komise nezmrazila peníze z Fondu obnovy.

Španělský král již oznámil, že druhý pokus o sestavení vlády dá dosluhujícímu premiéru Sánchezovi. Pokud současně neudělí milost vězněným a stíhaným separatistickým poslancům, může se stát, že by Sánchez mohl v jejich nepřítomnosti získat důvěru. Druhé vládě podle španělské ústavy stačí k získání důvěry hlasy prosté většiny poslanců. Na rozdíl od té první, která musí dostat hlasy nadpoloviční většiny všech zvolených. Pokud se nepodaří ani Sánchezovi sestavit vládu s důvěrou Parlamentu, budou podle ústavy další volby.

Příští rok na podzim budou volby v Irsku. Nyní na zeleném ostrově vládne velká koalice. Loni v poločase si dle dohody o ustavení vlády prohodili místa předsedy a místopředsedy vlády šéfové obou nejsilnějších stran. Aktuálně vládne bývalý lékař a homosexuál Leo

Varadkar z Fine Gael a vládního zástupce mu dělá Micheál Martin z republikánské strany Fianna Fáil. Fine Gael v překladu znamená Strana Galů, což někdy zahraniční tisk překládá jako strana Zelených. Původně to byla levicová strana, která se ale časem přeměnila ze zástupců pracujících na ekofanatiky. Vláda v zemi populární není. Omezila veřejné výdaje na zdravotnictví, seškrtila peníze na podporu budování bydlení a „investuje“ do „zelených“ projektů. V posledních týdnech je tématem ostrých debat vládní plán na vybití 200 tisíc kusů hovězího dobytka, jenž je oporou irského zemědělství. I v Irsku sedláci založili partaj, s níž se budou v příštím roce ucházet o hlasy nespokojených voličů. Je možné, že pokud uspějí bude moci být uvolněn pro bruselskou funkci některý z hrobařů současné vlády.

Dost bych se divil, kdyby dalším předsedou Komise byl Řek. Současná vláda země, kterou Německo vykradlo při fiskální krizi 2008, má konzervativní vládu premiéra Kiriakose Mitsotakise z Nové demokracie. Letos v červnu se stal premiérem podruhé, když ve volbách obhájil předchozí vítězství. Nemálo k tomu přispěl i nekompromisní postup proti nelegální migraci. V roce 2020 poslal na hranice vojáky, aby bránili ve vstupu do země migrantům, které do EU hnaly na rozkaz tureckého prezidenta Recepta Erdogana turecké bezpečnostní síly. Až do vypuknutí pandemie COVID situace na hranicích připomínala boje Žlutých vest s policií. S tím rozdílem, že na řecké obránce stříleli i turečtí vojáci. Pokud se složení EP nezmění natolik, že by bez odpůrců migrace nemohla Komise získat důvěru, považuji jmenování Řeka za šéfa Komise za málo pravděpodobné.

Heléni jsou na šavle s Turkem mnoho let. Evropská věrčuška se odmítá účinně zastat Řeků, stejně jako Kypřanů, přestože je Turecko opakovaně napadá, a to i vojensky. Na Turecko nebyly uvaleny sankce, přestože turecké vojenské námořnictvo šikanuje německé, italské a španělské civilní lodi plující v pobřežních vodách členského státu EU Kypru. Do Turecka přesunulo pracovní místa 16 tisíc

německých firem, takže „je to důležitý obchodní partner EU“. Přesně takto von der Leyenová zdůvodnila odmítnutí uvalit na Turecko sankce odvetou za krádeže plynu v pobřežních vodách Řecka a Kypru. I když Erdogan znárodnil Mercedesu továrnu na autobusy.

Ze stejného důvodu si můžeme škrtnout i Kypřana. Ti dostanou nějakého řadového komisaře, ale nic více. Škrtnout si můžeme i uchazeče z Malty, kterého by s největší pravděpodobností vetoval řecký premiér. Vláda v La Valletě je spojencem tureckého vojenského námořnictva, jehož lodě se podílí na pašování zbraní džihádistům, kteří ovládají několik nejzápadnějších desítek kilometrů čtverečních Libye. EU je považuje za oficiální libyjskou vládu, i když většinu území fakticky kontrolují vojska maršála Chalífy Haftara, který je spojencem Ruska. EU se oficiálně pokouší uplatňovat embargo na vývoz zbraní do Libye. Pod vlajkou EU kolem pobřeží hlídají lodi členských států v rámci operace IRINI, které simulují blokádu lodí vezoucích zbraně. Netroufají si však na konvoje doprovázené tureckými válečnými pravidly, jimž několikrát poskytly „stín“ lodě maltského námořnictva. Operace IRINI se tak v praxi zvrhla na lovení migrantů u libyjských břehů a jejich převoz na Maltu a do Itálie. I přes tuto opičárnu byla v poločase současného volebního období Evropského parlamentu zvolena jeho předsedkyní Malťanka Roberta Metsolaová, která je členskou lidovecké frakce „Východňáři“ ještě předsedu Komise nikdy neměli, i když do EU vstupovali před dvaceti lety.

Jenže Maďara i Poláka si jako zástupce zemí, které Bruselu soustavně dělají potíže, můžeme rovnou škrtnout. Budou mít nárok na komisaře. Možná i na významný resort, jako má dnes Janusz Wojciechowski, který je komisařem pro zemědělství. A leccos pro polské farmáře potichu v Komisi uhrál. I když na blokování grýndýlu proti většině neměl dost sil.

Stejně na tom jsou v šancích na zisk nejvyšší eurokratické funkce Slovinci, kteří dělají Bruselu „nohy“ méně hlasitě, ale neméně účinně. Slovinský premiér Janez Janša odmítl převést do „federální prokuratury“ část slovinských státních zástupců. Stejný krok udělaly i vlády Polska, Maďarska a Švédska. Dánsko a Irsko si už v okamžiku schválení nařízení vyjednaly výjimku a systému Evropského veřejného žalobce se neúčastní, takže prokurátoři řízení z Lucemburku v těchto zemích nemohou sami přímo působit. Když Slovinsko před třemi lety přebíralo předsednictví v Radě, navrhovala část europoslanců s podporou Komise uvalit na předsedající zemi sankce v podobě odebrání hlasovacího práva v Radě. Absurdní návrh byl včas vetován Maďarskem.

V Bulharsku se vláda nějak potácí v čase a momentálně sice „nekope“, když má odhlasovat poskytnutí miliard eur z rozpočtu EU na Ukrajinu, ale „kope“ proti dovozu zemědělských komodit z UA. Bulharsko je spolu s Rumunskem, Maďarskem a Polskem ve skupině zemí, které si letos praktickou bloádou vnější hranice EU vynutili výjimku z již platného nařízení o bezcelním a bezkontrolním dovozu zemědělských komodit z Ukrajiny. Podle tohoto nařízení musí být jedovaté ukrajinské obilí a maso nesplňující požadavky potravinového práva propouštěno na společný trh. Rebelující země jim však mohou „jen“ umožnit průjezd a mohou blokovat jejich prodej na národním trhu.

Pokud by vlastenecké, protibruselské a protigrýndýlové strany za rok v eurovolbách nezískaly nadpoloviční většinu mandátů, považují za vyloučené, aby se Bulhar, stejně jako Rumun, Maďar nebo Polák stal předsedou Komise.

Škrtnout si s velkou pravděpodobností můžeme i zástupce Slovenska. Letos na podzim budou u východních sousedů předčasné parlamentní volby. Jejich favoritem je bývalý vícenásobný premiér Robert Fico (Směr – Sociální demokracie), který byl od moci odstaven v důsledku aféry s vraždou novináře Jána Kuciaka. Mejnstrým ze zadání tohoto zločinu obvinil tehdejšího předsedu

vlády. I přes velkou snahu vlády premiérů Matoviče, Hegera, Ódora a příslušníků zvláštních policejních jednotek nebyl u soudu předložen jediný důkaz, který by Fica s vraždou mladého novináře jakkoli spojoval. A protože slovenské vlády v rámci protiruských sankcí škodí slovenskému hospodářství skoro stejně úspěšně jako Fialová vláda, je velmi pravděpodobné, že dalšího slovenského komisaře bude do Bruselu vysílat za rok opět vláda premiéra Fica. Můžete se vsadit, že Čaputová to nebude. A kdokoli od Smeru bude považován za nepřijatelného pro země požadující rychlejší integraci a více pravomocí pro Brusel, protože Fico tradičně „drží basu“ s Orbánem.

V Chorvatsku asi půjde po „úspěšném“ zdražení po zavedení eura příští rok v červnu od válů vláda premiéra Andreje Plenkoviće. Moji známí, kteří se vracejí z Chorvatska, po rozhovorech s místními tvrdí, že lze očekávat návrat do vlády sociální demokracie. Z tuto stranu byl zvolen prezidentem Zoran Milanovič, který byl Už jako premiér v Bruselu považován za „vyvrhele“ jen o stupínek méně odsouzeníhodného než Orbán.

Pomiňme blyštivého Péťu, který se jistě považuje za tak světového lídra, že by si troufl vyměnit šéfování českého vládního hanbince za ten bruselský. Sice jeho parta dovedla do konce jednání o předpisu o zákazu spalovacích motorů v EU v roce 2035, ale vzhledem k tomu, že v Německu krátce poté zemská vláda spolkové země Dolní Sasko pomocí zlaté akcie vyměnila proelektromobilové vedení koncernu za realistické manažery, kteří obnovili vývoj spalovacích motorů, je Fialový „úspěch“ loňským sněhem. Francouzský eurokomisař pro hospodářství Thierry Breton ihned na to přilepil do jiného předpisu ustanovení, podle nějž bude za 3 roky zákaz spalovacích motorů podléhat potvrzení v Radě. Tentokrát na základě studie proveditelnosti a ekonomických dopadů. A po změně ve vládách šance na zastavení tohoto nesmyslu rostou.

Na pomezí mezi Západem a Východem bylo v rámci EU během dvou vlád bývalého kancléře Sebastiana Kurze Rakousko. Spolu se zeměmi Visegradské čtyřky tvořilo blok zemí odmítajících povinné přerozdělování migrantů a požadujících místo toho zastavení nelegální migrace do EU. Parta se veřejně označovala jako Slavkovský formát. Lidovec Kurz se několikrát veřejně zastal východních zemích, když byly západními státy šizeny při rozdělování zdravotnických potřeb a vakcín nakupovaných ze společného rozpočtu EU přímo Komisí. A protože během celé své kariéry patřil k odpůrcům válek a je známým odpůrcem sankcí, byl odstraněn zvláštním „protikorupčním“ státním zastupitelstvím (WKStA). Jeho prokurátoři, kteří jsou součástí systému federální prokuratury EU, Kurze obvinili z uplácení a braní úplatků.. Jako ministr zahraničí se podle veřejných vyjádření WKStA měl účastnit při uplácení novinářů formou inzerátů zadávaných ministerstvem financí. I přes sérii razií v reakcích novin i kancelářích ministerstev a v sekretariátech ÖVP nedokázali najít žádné důkazy, takže bývalého kancléře, který byl koaličním partnerem, stranou Zelených, donucen k rezignaci, nakonec dodnes nebyli schopni před soudem obžalovat.

V Rakousku nejde o první těžký přešlap speciální prokuratury, která má mimochodem odsouzenost menší než 1% zpracovávaných případů. Její prokurátoři přispěli i k pádu první vlády kancléře Kurze, v níž byla koaličním partnerem lidovců protiujiční strana FPÖ. Její vicekancléř Heinz – Christian Strache byl obviněn ze 14 zločinů na základě sestříhaného soudem nepovoleného záznamu, který v letovisku Ibiza s vicekancléřem za FPÖ natočila novinářka německého deníku Der Spiegel, vydávající se za dceru ruského oligarchy, a nabízela straně Svobodných úplatky výměnou za přístup ke státním zakázkám. Sestříhaná nahrávka byla široce medializována, což přispělo k pádu koaliční vlády. I přes probíhající skandál byl Strache za FPÖ zvolen poslancem EP. Jeho advokátům se podařilo pomocí soudního příkazu získat nesestříhanou verzi nahrávky včetně pasáží, v nichž vicekancléř jasně zdůrazňoval, že nebude v zájmu ruské firmy provádět žádné protiprávní kroky.

Doposud byl pravomocně soudem osvobozen ze 2 obvinění z korupce. V 10 dalších případech zastavilo žalobu samo státní zastupitelství pro nedostatek důkazů. Poslední dva soudy Strache vyhrál zatím nepravomocně.

Dnes jsou Svobodní v Rakousku nejoblíbenější stranou s 30% preferencí a s největší pravděpodobností vyhrají volby v příštím roce. Lidovci se pod vedením kancléře Karla Nehammera, přezdívaného „guma“, propadli až na pouhých 20% oproti 37 % za Kurze. Současný kancléř svoji přezdívku nezískal proto, že do politiky nastupoval z jako armádní důstojník, ale proto, že se chová zcela gumově a omyvatelně. Jako Kurzův ministr vnitra bojoval ze všech sil proti nelegální migraci. Po ztrátě velitele a nástupu na jeho místo začal pod vlivem koaličního partnera Zelených poslouchat von der Leyenovou a hlasovat pro grýndýloviny a zejména pro sankce. Je velkou otázkou, jak po volbách bude příští rok sestavena nová rakouská vláda. Lidovci se Svobodnými vládnou v největších spolkových zemích. Mezi šéfy obou stran však z doby COVIDu a kvůli pádu předchozí společné vlády panuje vzájemná nenávisť. Většina lidovců má plné zuby spolupráce se Zelenými, kteří blokují důležité dopravní stavby a vyhrožují „nezávislostí“ na ruské ropě a plynu. Lidovcům by k sestavení vlády nestačila ani koalice se sociálními demokraty (SPÖ). Museli by společně přizvat i Zelené nebo neoliberální NEOS. Jenže ti zase prosazují ukončení rakouské neutrality a vstup do NATO, což je nepřijatelné pro SPÖ. I když rakouský prezident van der Bellen už nyní vyhrožuje, že by Svobodné mohl blokovat při jmenování do vládních funkcí, může se koalice FPÖ+ÖVP ukázat jako jedná, která bude schopná získat důvěru parlamentu. Že by v takovém případě šlo o tvrdě protigrýndýlovou vládu, je skoro zbytečné dodávat. Stejně jako, že delegát vyslaný do Komise by neměl šanci se se „šéfem bruselského cirkusu“.

Donedávna tvořily neutrální blok neNATO zemí od 2. světové neutrální Finsko, zmíněné Rakousko a po staletí neutrální Švédsko. Ve Švédsku v říjnu loňského roku nastoupila pravicová vláda, která se opírá o tichou podporu protibruselské a protinatoidní stranu Švédští demokraté. Nová vláda sice úplně nezrušila vstup do NATO, který dojednali její předchůdci ze sociální demokracie, i když se vstup do Aliance s tichým požehnáním vlády pokusil zasabotovat poslanec za Švédské demokraty, který veřejně spálil Korán. Dosáhl tím toho, že turecký prezident Erdogan tři čtvrtě roku blokoval souhlas se vstupem Švédska do NATO. Nyní jej blokuje již jen Maďarsko, jehož vláda smlouvu o přistoupení Švédska odmítá předložit k ratifikaci Parlamentu, dokud švédská vláda neupustí od podpory blokování peněz z Fondu obnovy pro Maďarsko. Což lze očekávat stejně pravděpodobně jako nominaci jiného evropského komisaře za zemi tří korunek, než je dosavadní fanatická stoupenkyně migrace Ylva Johansonová. Vzhledem k již avizované změně postoje ke grýndýlu ale asi nelze čekat, že by se budoucí nový švédský člen Komise stal jejím šéfem. Toho by asi vetovali zbývající stoupeneci antiCO2 politiky.

Podobně na tom asi bude uchazeč z Finska. I druhá severská země je zářným příkladem v úspěšném výsledku ohledně odporu obyvatel, který vyvolal bezohledně prosazovaný Grýndýl. Poprvé do parlamentu a hned i rovnou do vlády se v červnu dostala Strana Finů, která je mejnstrýmem cejchována za nacionalisty a šovinisty. Společně s konzervativní Národní koaliční stranou v červnu odstavili od moci feministky bývalé premiérky Sanny Marinové, která Finsko přivedla do NATO. Vystoupení z Aliance sice kvůli konzervativcům není na pořadu dne, za účast ve vládě si ale finští vlastenci vybojovali v koaliční smlouvě dohodu o blokování zelených nesmyslů přicházejících z Bruselu. Voliči v obou severských zemích svým hlasováním pomohli k vytvoření protigrýndýlového, protimigračního a protibruselského bloku, který nyní již společně

disponuje počtem hlasů, umožňujícím zablokovat schválení jakéhokoli návrhu Komise v Radě ministrů, v níž se hlasuje kvalifikovanou většinou.

Ze severských zemí zůstává ozelenění nakloněna nadále už jen dánská velkokoaliční vláda socialistů, liberálů a centristů. U moci se po volbách v prosinci loňského roku udržela sociálně demokratická premiérka Mette Frederiksenová, která v minulosti prosadila pro Dánsko řadu výjimek z práva EU. Neúčastní se společné migrační politiky, federální prokuratury EU ani dalších projektů Bruselu. Takže komisaře mít budou, ale na předsedu Komise mohou kvůli postoji Německa a Francie asi zapomenout, i kdyby o to stáli.

Z severní části EU nám zbývají „vzorné“ pobaltské demokracie, kde polovina obyvatel nemá občanství ani nesmí volit, pracovat ve státní správě ani ve školství. A tam je to podle EU i Rady Evropy v pořádku, protože to jsou etničtí Rusové. Všechny 3 země vzorově zruinované, velká část populace odešla a volí ze zahraničí. Největší kšeft posledních let byl vývoz jaderné elektrárny do Indie. Rozebrali jednu z dob SSSR a po dílech ji vyvezli. Pokud by měl má pokračovat Grýndýl a další šaškárny s protiruskými sankcemi tak Balt'an by byl ideální kandidát. Jenže toho asi vetuje Orbán.

Na závěr vládních změn v členských státech EU jsem si nechal lahůdku. V Belgii mají premiéra/ku jménem Petra de Sutter. V tomto volebním období byla/bylo několik let v Evropském parlamentu předsedkyní vlivného výboru pro vnitřní trh (IMCO). Původně to byl doktor gynekologie, který se během „nahlížení do dámských přirození“ jednoho dne prohlásil za doktorku a šel kandidovat do europarlamentu. S parukou na hlavě a silonkami na špatně oholených nohou bylo de Sutter zvoleno za europoslance a jako zástupce preferované menšiny i za předsedu výboru. Slovenský europoslanec Uhrík o jeho zvolení napsal udivený příspěvek na FB. Po nahlášení eurohodnotnými udavači byl dnes již zesnulým předsedou EP Sassolim Uhrík poslán před disciplinární komisi. Zástupce jedné z progrýndýlových frakcí pro něj požadoval nejvyšší

trest, kterým je zákaz hlasovat ve výboru i na plénu na dobu 30 dnů. Uhrík nakonec dostal jen důtku s výstrahou, s tím, že mu byl tehdejší předsedou EP zaslán k prostudování časopis, v němž De Sutter doporučuje mladým dívkám, jak se stát úspěšnými v politice.

Takto pokročilou demokracii jako v EP u nás ještě nemáme. Nejvyšší „flastr“ dostal v tomto volebním cyklu jen Ital Angelo Ciocca z Legy za to, že po zamítnutí návrhu na uvalení sankcí na Turecko za invazi do syrské kurdské provincie Rojava se na plénu zeptal, co to je za bordel, že v europarlamentním bufetu prodávají bonbóny ze země, které napadla svého souseda.

De Sutter by pro eurohodnotnou většinu vlád asi přijatelné bylo. Jenže asi ne pro Poláky a Maďary. Navíc nastoupilo do premiérského úřadu po 493 dnech úřednické vlády náměstků a přímé vlády krále, což je světový rekord. A podle informací od europoslanců z Belgie by případě jeho stěhování do Komise hrozil rozpad obtížně vyjednané vlády.

Za rok bude při jednání Evropské rady o nové Komisi velká legrace. Šéfové států a vlád zemí EU se na někom musí jednomyslně shodnout. Budou hledat někoho jako „údržbáře Komise“. Odpůrci Grýndýlu sice ještě nemají v Radě kvalifikovanou většinu, která by jim umožnila prohlasovat zrušení doposud schválených zelených nesmyslů. Poprvé v historii evropské integrace však nyní ve vládách členských států zasedá tolik unioskeptiků, odpůrců migrace a stran, které jsou v opozici vůči klimatické politice Bruselu, že spolu mají sílu zablokovat jakýkoli návrh z balíčku Zeleného údělu. Na novém předsedovi Komise tedy bude „nějak to doklepat“ do konce rozpočtové sedmiletky v roce 2027 a vymyslet jinou skopičinu, kterou se Brusel bude bavit v dalších sedmi letech.